

Asia: VN/34515/2024

Kommentointipyyntö: Sivistyksestä suunta Suomelle - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040

1. Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden toteutuminen edellyttää laadukasta ja pedagogisesti tietoista koulutusjohtamista. Koulutusjohtamisella luodaan edellytykset tutkimusperustaiselle opetukselle, kriittiselle ajattelulle ja eettisesti kestäväälle toimintakulttuurille. Lisäksi johtamis- ja vuorovaikutusosaaminen on osa sivistystä: kykyä kuunnella, käydä dialogia ja tehdä perusteltuja päätöksiä. Näiden valmiuksien vahvistaminen korkeakoulutuksessa tukee demokraattista ja vastuullista yhteiskuntaa.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Toimenpiteisiin tulee lisätä: Vahvistetaan kasvatusta ja koulutusalan pedagogista ja eettistä johtamisosaamista osana tieteen vapauden, sivistyksen ja demokraattisten toimintatapojen turvaamista.

2. Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Mahdollisuuksien laajentaminen edellyttää koulutusjohtamista, joka tukee yhdenvertaisia, saavutettavia ja opiskelijoiden erilaiset elämäntilanteet huomioivia ratkaisuja.

Nuorten tulevaa työelämää silmällä pitäen on tärkeää, että korkeakoulutuksessa vahvistetaan myös johtamisosaamista eri aloilla. Tämä tukee nuorten valmiuksia toimia vastuullisina asiantuntijoina ja tulevina esihenkilöinä sekä edistää työelämän hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Toimenpiteissä on hyvin tunnistettu opetushenkilöstön pedagogisten valmiuksien ja pedagogisen johtamisen merkitys. Näiden lisäksi tarvitaan laadukasta korkeakoulujohtamista, jolla vahvistetaan opintoihin kiinnittyminen, pedagoginen laatu ja opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi. Johtamisosaamista tulee lisätä osaksi korkeakoulututkintoja kaikilla eri aloilla.

Lyhyttutkinto on terminä uusi ja vaatii selkeyttämistä suhteessa muihin jatkuvan oppimisen käsitteisiin, kuten pienet osaamiskokonaisuudet.

Lyhyttutkintona tulisi tarjota esimerkiksi kasvatus- ja koulutusalan johtajuuteen kohdentuvaa kelpoisuuskoulutusta. Perusvaatimuksena kasvatus- ja koulutusalan johtamistehtävissä eri koulutusasteilla toimivilta tulee edellyttää korkeakoulussa suoritettua koulutusjohtamisen perusopinnot (25 op). Näiden opintojen tulee sisältää riittävästi niin teoreettisia kuin käytännön harjoittelua sisältäviä osuuksia, vuorovaikutteista lähiopetusta ja ohjattua reflektointia.

3. Luovat osaajat ja kunnianhimoinen tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Luovuus ja kunnianhimoinen tutkimus edellyttävät johtamista, joka tukee kokeiluja, moniäänisyyttä ja yhteisöllistä oppimista. Koulutusjohtamisella on keskeinen rooli tutkimuksen ja opetuksen integraatiossa sekä siinä, että opiskelijat kasvavat kehittäväan ja uudistavaan asiantuntijuuteen. Johtamisosaaminen tukee kykyä viedä tutkimustietoa käytäntöön, johtaa kehittämisprosesseja ja toimia vastuullisesti muutosta luovissa tehtävissä.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

-

4. Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Korkeakorkeakoulujen keskinäinen verkostoituminen ja luottamukseen perustuva yhteistyö on kannatettavaa, ja sitä tehdään mm. kasvatus- ja koulutusjohtamisen koulutusten saralla jo nyt. Korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö edellyttävät selkeää koulutusjohtamista, joka tukee strategisia valintoja, pedagogista laatua ja organisaatioiden välistä luottamusta. Uudistumiskyky ei synny rakenteista yksin, vaan kyvystä johtaa ihmisiä, osaamista ja verkostoja.

Toimenpiteissä korostuu ammattikorkeakoulujen T&K-toiminta, mutta se on vähintään yhtä tärkeää yliopistoille. Tutkimuksen on tärkeää kehittyä tiiviissä yhteistyössä yritysten ja työelämän kanssa.

Johtamisosaaminen on keskeinen tulevaisuusvalmius myös valmistuville opiskelijoille, jotka toimivat yhä useammin moniammatillisissa ja verkostomaisissa toimintaympäristöissä.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

-

5. Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Rahoituksen monipuolistuminen edellyttää koulutus- ja tutkimustoiminnan pitkäjänteistä ja vastuullista johtamista. Laadukas koulutusjohtaminen tukee strategisesti kestäviä ratkaisuja, yhteistyötä eri toimijoiden kanssa sekä koulutuksen ja tutkimuksen vaikuttavuutta. Johtamisosaamiseen panostaminen korkeakoulutuksessa on investointi, joka edistää työelämän toimivuutta, vähentää kuormitusta ja tukee yhteiskunnallista kasvua ja hyvinvointia.

Nuorten ikäluokkien pienentyessä tulee rahoituksen tason säilyä ja kohdentua korkeakoulujen tarjoamiin jatkuvan oppimisen mahdollisuuksiin.

Yksityisen rahoituksen korostuessa on varmistettava, ettei tieteen vapaus vaarannu.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Lisäykset:

- Kehitetään korkeakoulujen rahoitusratkaisuja siten, että ne tukevat pedagogista laatua, vaikuttavuutta, kestäväää kasvua ja osaamisen jatkuvaa kehittämistä.

- Kasvatus- ja koulutusalan johtamiskoulutusta tarjonta korkeakoulutuksen perusrahoituksella turvataan samalla tavoin muiden perusrahoituksella toteutettavien koulutusten kanssa, vrt. VEPO2035 -raportti Kohti kehittyvää johtajuutta : Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen johtajuushankkeen (VEPO 2035) loppuraportti

Vision tavoitteiden ja toimenpidesuositusten kokonaisuus

6. Puuttuuko vision tavoitteista ja toimenpidesuosituskokonaisuudesta jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

-

Vision kokonaisuus ja muut osiot

7. Mahdolliset kommentit vision tilannekuvaan liittyen

-

8. Miten arvioisit visiota ja sen toimenpiteitä kokonaisuutena

-

9. Muut kommentit

-

Hanna Pekkarinen
KASVU - Kasvatus- ja koulutusalan johtajuuden jatkuvan oppimisen
valtakunnallinen kehittäminen -hanke